Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Lausuntopyyntö, E 10/2017 vp, 2.3.2017

EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI INTEGROIDUISTA MAATILATILASTOISTA SEKÄ ASETUSTEN (EY) N:O 1166/2008 JA (EU) N:O 1337/2011 KUMOAMISESTA

Yleistä

Komission ehdotus liittyy Euroopan tilastojärjestelmään, jolla tuotetaan tilastoja maatilojen ja viljelijäkotitalouksien tasolla. Järjestelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 1166/2008. Euroopan unionin tasolla käytettävät maataloustilastot ovat peräisin monista eri lähteistä: tilastollisista kyselytutkimuksista, hallinnollisista tiedoista, maatiloilta ja muilta yrityksiltä saaduista tiedoista sekä tilatason tiedoista maatilojen laskennan ja otosten muodossa. Nyt käsillä oleva ehdotus liittyy lähinnä tilatason tietoihin.

Komission ehdotuksen tarkoituksena on kehittää tilastointia siten, että se pystyy palvelemaan paremmin muuttuvia tietotarpeita. Tavoitteena on myös lisätä tilastojen yhdenmukaisuutta ja johdonmukaisuutta sekä vähentää tietojen toimittamisesta aiheutuvaa rasitetta.

Suomessa maataloustilastoinnista vastaava tilastoviranomainen on Luonnonvarakeskus (Luke), joka on maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan virasto. Luke tuottaa tilastoja yhteistyössä Tilastokeskuksen kanssa.

Maa- ja metsätalousministeriön kanta

Luotettavat ja korkealaatuiset tilastot ovat välttämättömiä politiikan ja päätöksenteon valmistelun taustatukena. Maataloustilastojen perusteella voidaan muodostaa monipuolinen kuva toimialan nykytilanteesta ja kehityssuunnista. Tilastot tarjoavat tärkeitä mittareita ja indikaattoreita, joiden avulla pystytään seuraamaan maatalous-, maaseutu- ja ruokapolitiikan toimeenpanon onnistumista ja esimerkiksi tuotannon kannattavuuskehitykseen, maaseudun elinvoimaisuuteen ja ympäristövaikutusten vähentämiseen liittyvien tavoitteiden toteutumista. Vertailukelpoiset tiedot muiden EU-jäsenmaiden maataloustuotannosta ja -markkinoista ovat arvokkaita, kun Suomi muodostaa kantojaan ja pyrkii vaikuttamaan Euroopan yhteisen maatalouspolitiikan suunnitteluun ja toteutukseen.

Maataloustilastot kattavat laajasti koko maatalous- ja elintarviketuotannon arvoketjun alkutuotannosta lopputuotteitten markkinoille ja ne luovat pohjan myös avointen markkinoiden toimivuudelle. Viljelijät ja yritykset voivat hyödyntää avoimesti ja vapaasti tarjolla olevaa tilastotietoa omien päätösten ja toiminnan kehittämisen tukena.

Ministeriön näkökulmasta komission ehdotuksen yleiset tavoitteet tilastotoiminnan kehittämiseksi ajan vaatimusten mukaisesti ovat kannatettavia. Tilastojärjestelmää kehitettäessä on toisaalta pidettävä huoli siitä, että tilastotoiminnan kustannukset ja tiedonkeruun kohteena olevien viljelijöiden ja

yritysten vastaustaakka pysyvät kohtuullisina. Tilastoinnin tarkkuudessa ei tule ylittää tasoa, joka on tietojen käytettävyyden kannalta riittävää, tarpeellista ja perusteltua. Tämän tulisi koskea myös esitykseen sisältyviä ns. kertaluontoisia kysymyksiä, joiden kautta pyritään kehittämään maataloustilastoinnin joustavuutta ennalta määrittämättömiin tietotarpeisiin. Uusia sähköisiä ja automatisoituja tiedonkeruumenetelmiä sekä rekisteritietoja tulee voida hyödyntää, jos niillä voidaan taata tiedonsaanti riittävällä laatutasolla ja pystytään vähentämään tilastoviranomaisten kustannuksia ja vastaajien hallinnollista taakkaa. Käsiteltävänä olevaan komission esitykseen on saatu valmistelun aikaisemmissa vaiheissa monia parannuksia, jotka vähentävät toisaalta tiedonkeruun kustannuksia ja toisaalta vastaajien hallinnollista taakkaa. Nykyistä versiota voidaan siten pitää Suomen kannalta varsin hyvänä kompromissina.

Tutkimusjohtaja Mikko Peltonen